

parnikih posebej svojevrstni stroji, ki niso nič odvisni od strojev, kateri gonijo parnik. Poleg tega so tapete in leseno ogrodje na parnikih tako pripravljane, da ne morejo goreti. Ako pa kljub temu ladja na prostem morju začne goreti, kar je za pomorščaka najstrašnejša nesreča, je vzrok navadno to, da se blago, nakopičeno globoko kje v skladiščih, samo vname. Pri vseh velikih požarih na potniških ladjah v zadnjih 19 letih je bil vzrok požara z eno izjemo ta, da se je blago v notrajnosti ladje samo vnelo. Le ladja »Asturia« je leta 1926 na svoji poti v Ameriko začela goreti radi električnega kratkega stika.

Tako je požar sam po sebi nastal na angleškem parniku »Voluturno«. Parnik je vozil s seboj 600 potnikov. Iz istega vzroka je začel goreti francoski parnik »La Touraine«. S tega francoskega parnika, ki je bil last francoske prekoceanske družbe, je bilo mogoče rešiti vse potnike in vse moštvo. Na angleškem parniku »Voluturno« pa je 144 oseb našlo žalostno smrt v plamenih, 20 pa jih je bilo hudo opečenih. Po mnenju londonskega pomorskega urada je požar na parniku »Voluturno« bil največja požarna nesreča v zgodovini morske plovbe.

Požar na francoskem parniku »George Phillipar« pa brez dvoma prekaša ono nesrečo iz leta 1918. Parnik »George Phillipar« je bila najnovejša ladja družbe »Messageries Maritimes«. Poleg te sta še dve drugi enaki ladji, namenjeni predvsem za promet z Daljnim Vzhodom. Angleške družbe so hotele potolči francosko konkurenco z novimi ladjami po 20.000 ton, ki jih gonijo elektromotorji. Temu so francoske družbe odgovorile z gradbo ladij, ki so istega tipa kakor »George Phillipar«. Vse te nove francoske ladje so motorne in njihova značilnost sta dva štirioglatna dimnika, ki jih je mogoče pokriti s štirioglatimi zaklopkami. Od omenjenih novih francoskih motornih ladij je ponesrečeni »George Phillip-

par« največji in najmodernejši te družbe. V morje so ga spustili šele 6. nov. 1930.

Kako je ogenj nastal? Rešeni potniki pripovedujejo, da je bil kratek stik. Gospodje v Parizu in Marseillu pa, da se je vnelo blago v skladiščih. Verjetno je, da se je vnelo kurilno olje, ki so ga vozili s seboj. To bi se dalo tudi sklepati iz tega, ker se je ogenj tako hitro razširil. Če se pa na parniku požar enkrat tako hitro razširi, potem niti to več ne pomaga, da v goreče dele spustijo vodo, ker potem ladja prevelike obremenitve z vodo ne prenese več in je v nevarnosti, da se potopi. Gorilno olje imajo navadno spravljeno čisto na dnu v ločenih celicah z dvojnim tlom. Če požara, ki nastane tako globoko pod morsk gladino, pravočasno ne opazijo, je rešitev vkljub vsem najmodernejšim pripravam popolnoma nemogoča.

Pobrežje pri Mariboru. Pogrebno društvo za Pobrežje in okolico priredi v nedeljo dne 4. t. m. popoldne na vrtu gostilne Reibenšuh svojo petletnico. Člani in prijatelji društva iskreno vabljeni.

Dolgoše. V nedeljo, 4. septembra, popoldne bo blagoslovitev nove kapelice pri novem mostu. Sezidati jo je dala obitelj Lešnik. Potem zabavna prireditev v gostilni Lešnik-Maher.

Sv. Vid pri Ptuj. Slomškov dom je dobil nov okras. Slikarski mojster g. Karl Omulec od Sv. Antona v Slov. goricah in Jože Osterc sta že prav umetniško izdelala nekaj kulis in zaves za dom. Nadaljna dela pričneta v kratkem. Ljudstvo res občuduje njihovo vestno in lepo delo.

Zgornja Sv. Kungota. V nedeljo dne 14. avgusta t. l. smo spremili k večnemu počitku najstarejšega Kungočana g. Ivana Vaupotiča, očeta tukajšnjega g. župana. Ogromna udeležba iz vse župnije pa še iz sosednih župnij je

pričala, da je užival 80letni starček vseobče spoštovanje. Saj je bil vse svoje življenje veren katoliški mož in poštenjak, o katerem vnelajo pesnikove besede: »Visoko čislam učnjaka, ki nam preganja teme zmot, še bolj pa poštenjaka, ki ve in hodi pravo pot!« Naj v miru počiva!

Sv. Jurij v Slov. goricah. Bednostni sklād, določen v oporoki Petra Mesareca, že pokojnega veleposestnika v St. Juriju, je še nedotaknjen. Ta veliki kapital je naložen v Glavni hranilnici in posojilnici v St. Lenartu. Obresti od tega sklada so določene za uboge v lenarškem okraju. Ako je bila kedaj potreba in sila, je nastala po zadnji toči. Pri banovini so shranjeni ti akti, apeliramo na g. bana, naj blagovoli takoj ukreniti vse potrebno, da se nakaže prizadetim občinam v župniji Sv. Jurij v Slov. goricah večji znesek od obresti, ki že več let čakajo na prošnjike. Nujna je čim izdatnejša in hitra pomoč!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Prekmurske »Novine« so pred kratkim časom pod naslovom »Ganljivo slovo predstojnika 3. reda sv. Frančiška p. Elekta Hamlerja« med drugim zapisale tudi sledeče besede: »Dober pater Elekt, ki smo ga v Prekmurju vsi s tako otroškim zaupanjem in nagnosko ljubeznivostjo leto za letom sprejemali, nas zapuščajo. Postarali so se in ne morejo več voditi 3. reda, ki so ga vodili čez 40 let. Pišejo nam, da ne morejo preje odstopiti od vodstva 3. reda, dokler tega ne sporočijo svojim najljubšim redovnim bratom, češ, da so jim bili Prekmurci zmiraj najdražji in tudi najhvaležnejši in kako veselo in prelepo da je bilo vsakikrat v lepem Prekmurju!« Pa kdor pozna neutrudljivo delovanje našega ljubeznivega p. Elekta v spovednici, na prižnici in vizitiranju skupščin 3. reda, bo moral priznati, da so mu poleg Prekmurcev bili pri srcu tudi prebivalci lepih Slovenskih goric, ki jih je v svojem življenju prepotoval sto in stokrat. In še sedaj, ko je po 40 letih delovanja za 3. red izročil vodstvo istega »v mlade in sveže roke«, kakor se je sam izrazil v poslovnem pismu v »Novinah«, ne uživa zasluženega pokoja, temveč je še zmiraj, zlasti še ob romarskih shodih, neutrudljivo delaven v spovednici. Ljubi Bog nam ohrani ljubeznivega p. Elekta čillega in zdravega do skrajnih mej človeškega življenja!

javno molili za njihovo pomnožitve;

da je leta 1540 naročil magistrat v Nürnbergu, naj se postavi pred mestno stražnico voziček, s katerim bi se spravljali pijanci z ulic domov;

da je zapustila angleška kraljica Elizabeta po svoji smrti tri tisoč oblek. Katarina II. jih je imela še več, med njimi mnogo takih, ki jih sploh ni nikoli nosila. Pri nekem slavnostnem sprejemu je prišla Elizabeta v obleki, katero je delalo sto oseb tri tedne.

Reklama je pol uspeha.

Mac Pherson, po Skotskem znani lastnik majhnega potujočega zverinjaka, je bil

grada Antonije mimo hiše rabija Jehude proti Golgati. Ni to gora, le neznatna višina je zunaj severo-zahodnih mestnih vrat.

O Golgota, starodavne pravljice te proslavljajo! Globoko v tvojem osrčju je pokopana glava Adama, prvega človeka. Sem, sin Noetov, praoče vseh Semitov, jo je po vesoljnem potopu sem prinesel in tu zagrebel. Zato so si pobožni Židje vseh časov želeli biti tu kje pokopani. Tudi Jožef iz Arimateje si je dal izgotoviti tu svoj v skalo vsekani grob. Rimljani so to višino zunaj mesta začeli rabiti kot morišče za hudodelce. Ker je zato krog in krog ležalo vedno mnogo mrtvaških glav, se je reklo tej okolici Kalvarija (lat. calvarija, kraj mrtvaških glav). — Zlasti najsramotonejša, pa najbolešnejša vseh smrtnih kazni, križanje, se je tukaj izvrševalo. Križali pa so Rimljani le največje hudodelnike, morilce, puntarje ter zločinske sužnje. Jezus je bil kot puntar obsojen ter z dvema razbojnikoma vred umorjen. Redno je bil pa tak obsojenec najprej privezan na kak steber, bil razgaljen ter bičan ali s šibami, ali s trojermenskim bičem. Mnogi

so podlegli že pri tej boleštni izvršitvi. Da so pa vojaki Jezusa kot kralja s trnjem kronali, ga v škrlatast (rudeč) plašč oblekli ter mu dali trst kot žezlo v roke, to ni bilo postavno pri križanju. Izmislili so si to sami, ali pa jih je kdo nahujskal. Slednjič je moral obsojenec nesti sam svoj križ na morišče. Če ni več mogel, je bil prisiljen pomagati kdorkoli. Tako oblastno siljenje k delu je bilo takrat prav običajno. Evangelista Matej in Marko rabita celo pravilno za to »angariare«, prvotno perzijska beseda, ki pa je prešla v vse sodobne jezike kot izraz za prisilno državno delo, raboto.

Globoko torej pod zemljo je glava prvega Adama. Zdaj so pa pripeljali sem »drugega Adama«, Jezusa, da se pokori za to, kar je zagrešil »prvi«. Simon iz Cirene tiho-vdano odloži svoje breme. Ogromne množice ljudstva so že čakale zunaj mestnih vrat, še več pa se jih je pririlo sedaj skozi nje. Kaj bi ne! Saj o velikonočnih praznikih je bilo z romarji vred vedno do dva milijona ljudi v Jeruzalemu. Prostor je delal in red vzdrževal en cel oddelek rimskega vojaštva.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Prejšnji teden v sredo nas je ob 7. uri zvečer preplašil plat ziona. Pričelo je namreč goreti v sredi trga v skladišču trgovca g. Cvetka. Ker so bile v skladišču posode za bencin in petrolej in vse polno raznih lesenih zabojev, je postal ogenj kmalu silno močen ter se razširil z vso naglico na vse gospodarsko poslopje, kjer je bilo tudi mnogo sena in slame. Vsled tega je bila v največji nevarnosti hiša g. Cvetka, katere se je že na več krajih prijel ogenj, kakor tudi druge tesno okrog stoječe hiše. Tudi samostan in cerkev sta bila v veliki nevarnosti. Da se ogenj ni dalje razširil, se je zahvaliti samo temu, ker je bilo vreme povsem mirno in ker sta bili vsled prejšnjega dežja napolnjeni z vodo velika cisterna pod samostansko lipo in Klemenčičeva mlaka, iz katerih so domači in lenarški ognjegasci črpali vodo. Poleg ognjegascov so prav pridno gasili tudi še drugi ljudje, ki so vzeli in nosili vodo iz vseh trških mlak in studencev. Bog nas varuj kakega nadaljnjega ognja, ker smo sedaj v trgu skoro brez vsake vode.

Malá Nedelja. Dne 19. avgusta je v Moravcih po dolgem trpljenju umrl Alojzij Spindler, bivši posestnik, v 81. letu starosti. Pokojnik je bil zgleden krščanski mož, gospodar in rodoljub, svoj čas tudi moravski župan, vedno neumorno delaven, dokler ga ni zmogla huda bolezen. A tudi to je prenašal kot krščanski junak nazadnje skoroda mučenik. Kako ga je vse cenilo, je pokazal njegov pogreb, ob katerem ga je pod vodstvom sina-župnika pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, spremila malo-dane cela župnija ter sta mu zapela nagrobnice dva pevska zhora. Naj blagi mož in oče uživa v Bogu bogato plačilo za vse obilo dobro, kar je v življenju storil in pretrpel! Našemu narodu pa daj Bog dosti takih mož-očev, kot je bil blagi pokojnik!

Vrčej. Kljub veliki vročini (32 do 34° C) še živimo, pa ne samo ob Muri. Tudi poželi smo, ajdo vsejali, zmlatili, zdaj pa še zidamo. Kar dva obrtnika sta se ožunačila in kljub dvojni suši pričela z delom lasnih hiš, ki bodo skoroda »vile«. Obilo sreče! — Največ veselja pa smo letos imeli z novo sv. mašo. Po dolgih 50 letih je zopet prišel eden naših do prelepega duhovskega poklica in celo do misijonskega. Rastejo med nami kmetje, obrtniki, učitelji,

vojaki in tudi duhovniki, čeprav bolj poredko. Misijonarjev pa še nismo vzgojili. Letošnji g. novomašnik Anton Hanželič je torej prvi duhovnik-misijonar iz naše župnije. Zapel je slovesno sv. mašo v domači cerkvi, v novejši, lepem plašču, ki ga je dobil v dar od hotre Marije Aleksič. Da je ves dan lepo potekel, je zasluga njegovih dobrotnikov, zlasti pa še občine, ki se je z velikim trudom in zanimanjem zavzela za novomašno slovesnost. Naj jim bo Bog bogat plačnik! — Dne 7. avgusta smo se z majhno, a prisrčno akademijo poslovili od g. novomašnika, ki žalibog ni zamogel dalje časa med nami ostati. Dne 9. avgusta je že moral nastopiti potovanje v misijone v Južno Ameriko. Zato smo ga ta dan stari in mladi s solzami v očeh spremljali do vlaka, želeč mu srečno pot preko Ljubljane in Turina do Kolumbije, kjer bo eno leto ob morju, da se privadi razmeram in jeziku, potem pa odide v naselbino gobaveev, katerim hoče posvetiti svoje moči. Bog s Teboj! Živeli pa posnemovalci!

Ljutomer. Tukaj smo izročili materi zemlji mater iz znane in obče spoštovane Belečove hiše v Radomerju. Bila je dolgo časa priklenjena na bolniško posteljo in je večkrat prejela sv. zakramente za umirajoče. Sušica jo je popolnoma izsesala in ločitev od vsega zemeljskega je bila lahka in mirna. Zapustila je ta svet v 85. letu zemeljskega potovanja. Naj bi bila vsem današnjim materam vzgled, ker vzgojila je 10 otrok v strogo krščanskem duhu. Ker se na dan žalosti ni moglo vsem udeležencem pogreba osebno zahvaliti, naj bude tem potom izrečena srčna zahvala vsem.

Apče. Tukajšnje prostovoljno gasilno društvo je praznovalo dne 15. avgusta 50letnico obstoja društva. Na proslavo je prihitelo mnogo gasilcev in občinstva iz okolice, Murskega polja in tudi so prišli gasilci iz Avstrije.

Panče pri Slovenjgradu. Daleč naokrog slovi naša občina kot bogata zakladnica divjačine. Že leta in leta posečajo naše gozdove in hribe lovci od blizu in daleč, saj Slovenjgradčani imajo tu kar cel raj, da, celo iz Ptujja in Čakovca prižene lovska strast razne gospode vsako leto in to ne brez povoda, saj naši gozdovi hranijo ogromno divjačine, tako da jo lahko brez puške in brez vsega ujameš živo. Lepo se sprehaš po hladu, pa ti jo naenkrat

primaha nasproti kak srnjak s svojo izvoljenko, zopet srečaš lisjaka z lisico, kuno itd., da nisi ne govorim o kakšnih golobih, srakah, čukih ali zajcih, ker slednjih imamo pa že toliko, da jih hranimo že kar v domačih hlevih. No pa da ne bo majanja z glavami ali tne-nje, da je to mogoče kakšna lovska resnica, naj vam svedoči ta-le slučaj: Dne 12. avgusta sta kakšna dva streljaja od Mikejeve hiše sekala dva delavca les g. Antona Šavca. Ké slišita kakšnih 100 metrov nad njima velik šum in pokanje dračja. Takoj eden od tesačev pohiti po hribu navzgor in na svoje veliko iznenadenje vidi bitko dveh krasnih srnjakov. Bitka je bila videti odločilna, kajti že je curljala od obeh nasprotnikov kri in odmev kresanja rogov je značil, da tu gre zares. Tedaj pokliče prvi tesač Nande svojega tovariša na pomoč, se zažene med bojujoča se srnjaka in ju ujame za ogromno rogovje. Toda svojo pogumnost bi skraj plačal z življenjem, kajti srnjaka sta obupno branila svojo svobodo, in ker drugi tesač ni mogel tako urno pohiteti na pomoč, je prvi moral enega srnjaka izpušiti, obdržal pa je lepega šestletnika. Po dolgem času, ko je že bil ves raztrgan in okrapan, je končno obvladal srnjaka. Prihitelec je nato tudi še tovariš, da sta tako z združenimi močmi spravila žival na dom gospodarja, kateri je kot star in izkušen lovec se kar divil krasni živali. Ta srečen dogodek s srnjakom pa je menda dal pobudo našemu strastnemu lovcu Francetu Lahovnik, da se je dal na Veliki šmaren v trobeljski cerkvi vpreči v jarem sv. zakona. Skozl življenje mu bo drugovala Urška Krevhova iz Trobelj. Nevesta je sestrična pisateljca naše pohorske povesti »Pastir«, katera izhaja v ženski reviji »Vigrede«. — Zadnje dni smo končno dobili nov most čez takozvani Rdeči potok, kateri dela čast vsem občanom.

Trbonje. Tu je umrla Marija Potočnik, po domače Spodnji Perje, v visoki starosti 74 let. Živela je pri svoji hčerki in zetu na prevziku. Dolgo časa je bolehal na srčni vodenici. Bila je skrbna in vzorna mati in vzgledna katoličanka, kar je tudi na zunaj kazala s tem, da je pogosto pristopala k mizi Gospodovi. Že na predvečer vsakega večjega praznika je prišla v župno cerkev, pobožno opraviła sv. spoved, dolgo časa se v pobožni molitvi se mudila pri

Sredi ljudstva se je pred božjega trpina na vzvišen prostor postavil veliki duhoven v vsej svoji slavnostni napravi. Mogočno se mu je KDS bliščal nad čelom, na prsih pa svetlikal dragocen »sveti efod«. To najbolj častitljivo obredno oblačilo je bil štirivoglat kos platna, na katero je bilo všitih 12 dragocenih kamnov (II. Mos. 25, 7): tri vrste, v vsaki vrsti po štirje dragulji, ki so pomenjali dvanajstero rodov izraelskih. Tako sta si stala prvokrat nasproti Stari in pa Novi zakon!

Bila je ura tri (po našem ob devetih predpoldne). Zavoljo gneče ni bilo kaj videti, pa že štirikrat zaporedoma je zadonelo strahovito kladivo rabljevo. Kristus je že na križ prihit.

»Kam naj gleda?« vpraša zadirljivo rabelj.

»Proti templu, ki ga je hotel razdejati!« odloči samooblastno veliki duhoven.

Brezčutno so rabljevi hlapci vzdignili križ od tal, brezčutno ga postavili v za ta namen nalašč izkopano jamo, praznino zasuli z zemljo, jo še poteptali ter potem odšli, puščaje ljudstvu

prost pristop. Samo četvorica vojakov s stotnikom Longinom je ostala za stražo pri križu.

Leno je mineval čas grozних telesnih in duševnih bolečin. Ob šestih (po našem ravno opoldne) se je začelo nagloma mračiti; kmalu pa je nastala trda tema, da je bilo komaj mogoče postaviti razločevati. Ljudstvo je začelo preplašeno odhajati, rabini so obstopili višjega duhovna.

»Solčni mrk ni, imamo polno luno!« je pripomnil zvezdoznanec izmed njih.

»Gosta megla zakriva solnce, bo kmalu šla mimo!« odločil je zopet samooblastno veliki duhoven. Vsi skupaj torej niso razumeli tega tako očitnega znamenja časa. (Daleč tam v grški deželi pa ga je razumel ajdovski mislec! Opazovaje to nenavadno nebesno prikazen, temo opoldne, je prepričevalno vzkliknil: »Ali se ruši svet, ali trpi stvarnik vesoljstva!«)

Na desni strani Kristusovi je visel na kolu, privezan in pribit, razbojnik in trpel grozne muke. »Gospod«, je vzdihnil, »spomni se tudi mene, ko prideš v svoje kraljestvo!«

(Dalje prihodnjič.)

sklenil, da bo podjetje deloma prenovil in uvedel nekaj atrakcij za občinstvo. Noč in dan je razmišljal, kako bi mogel dvigniti privlačnost svoje »hiše« in končno je storil, kakor je menil. Na velik kos kartona je sam z ogromnimi črkami napisal obvestilo: Vstop zastoj za vsakega! Uspeh je bil seveda ogromen. Od vseh strani je drlo radovedno občinstvo k šotoru. Ko je bilo pa dovolj blizu, je moralo razočarano poseči po denarju, ker se je stavek z velikimi črkami nadaljeval z malimi: »ki je star 80 let in obišče našo predstavo v sprenstvu svojih staršev!«